Saksfremlegg – Sortland kommune

Innstilling

1. Arild Reierth velges som medlem i Vesterålen forliksråd for perioden 2025–2028.
2. Arild Reierth velges som leder i Vesterålen forliksråd for perioden 2025 – 2028
3. Viviann Skog velges som 3. vara til Vesterålen forliksråd for perioden 2025 - 2028

Kort beskrivelse av saken

I 2020 vedtok kommunene i Vesterålen og Lødingen (med unntak av Andøy) å etablere et felles interkommunalt forliksråd. Målet med etableringen var å sikre bedre rettssikkerhet for innbyggerne, faglig styrke og effektiv saksbehandling gjennom regional samordning. Prinsippene for representasjon og valg av medlemmer ble behandlet i Vesterålen regionråds arbeidsutvalg, som vedtok følgende:

1. Vesterålen regionråds arbeidsutvalg støtter opprettelsen av et felles forliksråd i Vesterålen. Det nye forliksrådet foreslås kalt Vesterålen forliksråd og planlegges å tre i kraft fra 1.1.2021.
2. Forliksrådet betjenes av et felles sekretariat ved Sortland lensmannskontor.
3. Vesterålen regionråds arbeidsutvalg foreslår følgende ordning for valg av representanter til rådet:
   Valgperioden følger kommunestyreperioden, og leder følger kommune for regionrådsleder, og deretter alfabetisk.
4. Hver kommune velger selv 1 kandidat av hvert kjønn.
5. Hver kommune velger selv 1 kandidat av hvert kjønn til utvalg av faste møtefullmektiger.
6. Kommunene delegerer til AU å vedta endelig sammensetning av interkommunalt forliksråd og fem møtefullmektige basert på innspillene fra kommunene.
7. Hver enkelt kommune skal sikre at valgte kandidater er valgbar jf. domstolloven § 56.

Saksopplysninger

I tråd med tidligere Vesterålen Regionråds vedtak fra 2020 har kommunene i Vesterålen valgt kandidater til felles forliksråd. Sortland valgte 31. oktober 2024 to navn til Vesterålen forliksråd. Det skal bare velges en fra hver kommune, men en mann og en kvinne ble valgt slik at man kunne sikre en kjønnssammensetning i tråd med lovverk. Styret i Vesterålsrådet vedtok 18. desember 2024 følgende sammensetning av Vesterålen forliksråd:

Leder – Sortland kommune: Arild Reierth
Nestleder – Øksnes kommune: Cathrin Hansen
Medlem – Bø kommune: Ida Marie Jensen

1. varamedlem – Hadsel kommune: Kolbjørn Hoseth Larsen
2. varamedlem – Lødingen kommune: Trond Viggo Nilssen
3. varamedlem – Sortland kommune: Viviann Skog

Navn på medlemmer av Vesterålen forliksråd ble oversendt Statsforvalteren i Nordland 9. januar 2025. I brev datert 28. mars 2025 orienterte Statsforvalteren kommunene om at forliksrådet foreløpig ikke er gyldig etablert, og at nye vedtak må fattes i kommunene i henhold til domstolloven § 57.

Årsaken er at det er kommunestyrene selv som må vedta valg av medlemmer og varamedlemmer. Domstolloven åpner ikke for å delegere denne myndigheten til andre organer, herunder Vesterålsrådet.

Videre fremgår det av domstolloven § 27 tredje ledd at kun det kommunestyret som har valgt en representant, som kan utpeke vedkommende som formann (leder) av forliksrådet. Det er Sortland kommune som i tråd med avtalte prinsipper om rullering av lederverv, som skal utpeke leder. Det ble ikke gjort i vedtak fra 31. oktober 2024.

Sortland kommunestyre må derfor formelt velge sine representanter til Vesterålen forliksråd på nytt. Det foreslås at Arild Reierth velges som medlem og leder av Vesterålen forliksråd for perioden 2025–2028. Videre foreslås det at Viviann Skog velges som 3. vara.

Etter vedtak i hver kommune må vedtakene oversendes individuelt til Statsforvalteren i Nordland. Alle vedtakene vil bli registrert på samme saksnummer hos Statsforvalteren, men det er avgjørende at oversendelsen skjer fra hver enkelt kommune.